

"KĀTAKI,
FAKAHAA'I
KIATE AU
HO'O
NĀUNAU"

"Pea na'e hā'ele ange 'a Sihova 'i
hono 'ao, 'o ne folofola, "Ko
Sihova, Ko Sihova ko e 'Otua,
'oku 'alo'oфа, mo 'oфа mata'atā,
'oku kātaki fuoloa, pea mohu 'i he
angalelei mo e mo'oni. 'Oku ne
fakahā 'ae 'alo'oфа ki he ngaahi
toko afe, 'i he fakamolemole 'ae
hia, mo e talangata'a, mo e
angahala, pea 'e 'ikai 'aupito
fakatonuhia'i 'ae halaia; 'oku
'a'ahi 'aki ki he fānau 'ae hia 'ae
mātu'a, pea ki he hako 'o 'enau
fānau, 'o a'u ki hono tolu mo hono
fā 'oe to'utangata."

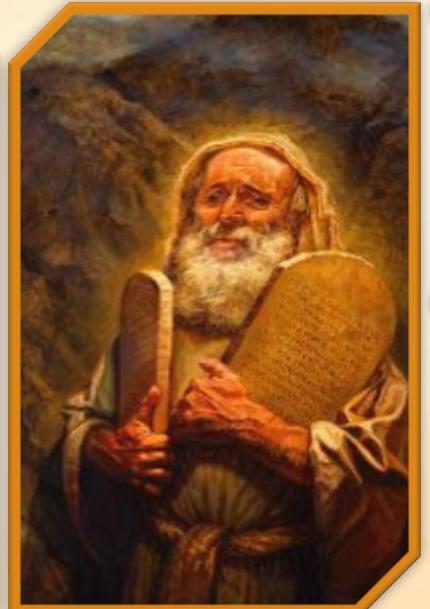
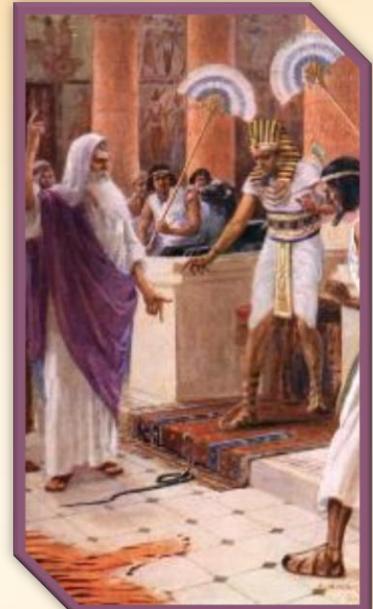
'Ekisōtosi 34:6, 7,

'Oku 'ikai ha veiveiua ki ai. Na'e hoko 'a e 'Otuá mo Mōsese ko e ongo kaume'a ofi.

Na'e 'ikai ke hoko 'eni 'i ha pō pē 'e taha. Ko ha founiga māmālie ia. Na'e kamata ia 'i hono ngaahi ta'u si'í, 'i he taimi na'e lea ai 'ene fa'eé kiate ia fekau'aki mo e 'Otua fakaofo 'okú na tauhí.

Na'e toe mālohi ange 'ena feohi fakakaungāme'a lolotonga 'a e ngaahi fetaulaki kehekehe na'a na fai 'i he mo'unga ko Sainaí, pea na'e hokohoko atu 'ene tupulakí'o a'u ki he 'aho na'e ui ai 'e he 'Otuá 'a Mōsese ke ne mālōloó.

'Oku lekooti 'i he vahe 33 mo e 34 'o 'Ekisotó ha momeniti makehe 'i he fetu'utaki mālohi ko 'ení: ko e kole 'a Mōsese ke mamata ki he nāunau 'o e 'Otuá.

Ko e 'Otua mo Moses:

Fe'iloaki mo e 'Otua ('Ekisoto 33:7-11)

Ko Hono 'Ilo'i Lelei Ange 'a e 'Otuá ('Ekisoto 33:12-17)

Ko e langilangi 'o e 'Otua:

Ko e holi ke 'ilo 'a e langilangi 'o e 'Otua ('Ekisoto 33:18-23)

Ko e visone 'o e langilangi 'o e 'Otua ('Ekisoto 34:1-28)

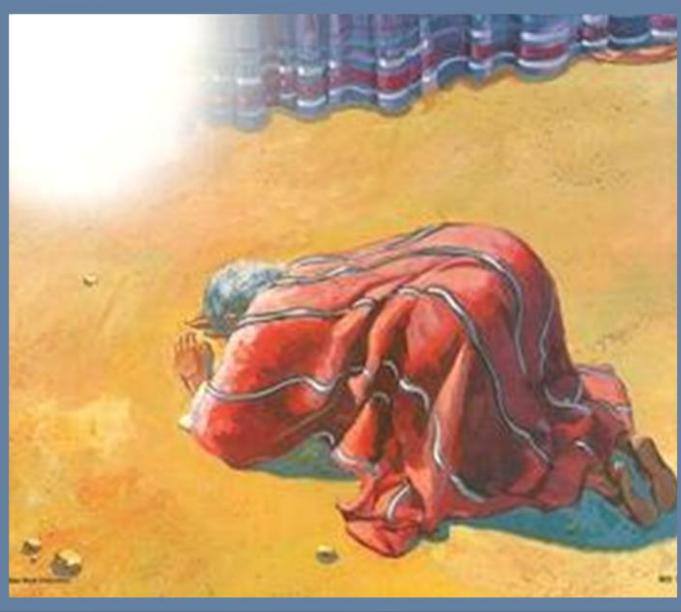
Ko e ola 'o e mamata ki he langilangi 'o e 'Otua(Ekisoto 34:29-35)

**‘OTUA
MO
MOSESE**

FETAUTAKI MO E 'OTUA .

"Pea 'i he hū 'a Mōsese ki he fale fehikitaki, na'e 'alu hifo 'ae pou 'ao, pea tu'u ia 'i he matapā 'oe fale fehikitaki, pea ale'a Sihova mo Mōsese."
('Ekisotosi 33:9)

Na'e fetaulaki 'a Mosese mo e 'Otua 'i he Tapanekale, 'a ia na'a ne talanoa ai mo la mata ki he mata (Eki. 33:7-11).

Na'e hoko 'a Mōsese ko ha tamaio'eiki faivelenga 'a e 'Otuá (Hep. 3:5), ko ha maama ta'e-fa'a-mate 'i he fakapo'ulí, pea ko ha palōfita fa'ifa'itaki'anga.

Ko e fakamahino: ko e lea "mata ki he mata" na'e 'ikai ke 'uhinga ia na'a na fesiofaki fakasino, ka na'e 'uhinga ia na'a na fai ha talanoa 'oku vai (neongo na'e 'ikai 'aupito ke sio 'a Mosese ki he fofonga 'o e 'Otua).

Na'e faifai pē 'o fakalalahi 'a e vaha'angatae 'i he vaha'a 'o e 'Otuá mo Mōsesé .

Na'e fakamānava'i 'e he 'Otuá 'a Mōsese ke ne tohi 'a Siope mo Sēnesi .

Na'e ui ia 'e he 'Otuá mei he vao velá .

Na'e mamata 'a Mōsese ki hono ikuna'i 'e he 'Otuá 'a e ngaahi 'otua 'o 'Isipité .

Na'á ne sio tonu 'i hono vaeua 'a e Tahí Kulokulá ke fakatau'atāina'i 'a 'Isileli .

Na'á ne mamata ki hono tataki 'e he 'Otuá 'a 'Isileli ki Sainai .

Na'á na fakamoleki fakataha ha 'aho kakato 'e 40 'i he mo'ungá .

Na'e hokohoko atu 'ena fetu'utakí 'o tupulaki 'i he 'aho kotoa pē 'o lahi ange .

HOKO KE ‘ILO‘I LELEI ANGE ‘A E ‘OTUA .

“Pea ko ‘eni, ‘oku ou kole kiate koe, kapau kuo u ma‘u ‘ae ‘ofa ‘i ho ‘ao, ke ke fakahā ni kiate au ho hala, koe‘ahi ke u ‘ilo koe, pea te u ‘ilo ai ‘ae ‘ofa ‘i ho ‘ao: pea ke ‘afio‘i ko e pule‘anga ni ko ho kakai.” (Ekisotosi 33:13)

‘I he taimi na’e talaange ai ‘e he ‘Otua kia Mosese ‘e ‘ikai te ne ‘alu mo e kakai ki Kenani (Eki. 33:1-3), na’e hoko ai ha talanoa malie (Eki. 33:12-17):

‘Otua	Ko hoku kaume'a koe pea 'oku ke ma'u 'eku manako .
Mosese	Kapau ‘oku pehē mo‘oni, ako‘i mai ho halá, koe‘uhí ke u ‘ilo‘i koe .
‘Otua	‘E ‘alu mo kimoutolu ‘a hoku ‘Afio‘anga, pea te u ‘oatu ‘a e mālōlō kiate kimoutolu .
Mosese	Kapau 'oku 'ikai ke 'alu ho'o 'Afio mo kimautolu, 'oua na'a ke fekau'i hake kimautolu mei heni .
Mosese	Kapau ‘e ‘ikai te ke ha‘u mo kimautolu, ‘e ‘ilo fēfē ‘e ha taha ‘okú ke hōifua ‘iate au?
‘Otua	teu fai 'a e me'a 'oku ke kole mai,'oku ke ma'u 'eku manako pea 'oku ou lau koe ko hoku kaume'a

Na‘e ‘osi ‘aho ‘e 40 ‘a Mōsese mo e ‘Otuá, ‘o ne ma‘u ‘a e Fekau ‘e Hongofulú mo e ngaahi fakahinohino ki hono langa ‘o e potu toputapú. Pea ko eni na‘a ne toe ‘i he ‘ao ‘oe ‘Otua, ‘o hufekina ‘ae kakai. Na‘e hangē na‘á ne ‘ilo‘i lelei ‘aupito ‘a e ‘Otuá, he na‘á ne lea maheni ‘aupito mo ia. Ko e hā leva ‘a e ‘uhinga na‘e fiema‘u ai ke ne ‘ilo‘i la (Ek. 33:13)? Ko e hā ha ‘uhinga ‘oku fie ma‘u foki ai ke ke ‘ilo‘i la?

KO E KOLOLIA.
'OE 'OTUA.

KO E HOLI KE 'ILO 'A E LANGILANGI 'O E 'OTUA .

"Pea pehē 'e Mōsese, 'Ko 'eni ke ke fakahā mai ho nāunaú.' " ('Ekesōtosi 33:18)

Na‘e kole ‘e Mōsese: Fakahaa‘i mai
ho nāunaú ('Eki. 33:18)

Na‘e tali ‘e he ‘Otuá: Te u fakahā
kiate koe ‘eku leleí (Eki. 33:19)

Ko e me‘a na‘e fakahaa‘i kiate ia ‘e he
'Otua ko hono 'ulungaanga (Eki. 34:6-7)

Ko e
langilangi 'o
e 'Otua ko
'ene lelei, 'a
ia ko hono
'ulungaanga .

'Oku tānaki mai 'e Ellen G. White 'o pehē ko e nāunau 'o e
'Otua 'oku 'i hono fakaivia 'ene fānaú; 'uma ki he kau angahala
fakatomalá; pea mo hono tokonaki 'o e me‘a kotoa pē 'oku fie
ma‘u ki honau liliú.

Ko ia, ko hotau "kololia" ke ho'ata 'a e 'ulungaanga 'o e 'Otua 'i
he'etau mo'ui (2 Kol. 1:12; 3:18).

'I he'etau sio ki he Kolosi, 'oku tau ma'u ai 'a e fakahā lahi taha
'o e langilangi 'o e 'Otua, mo 'ene lelei, mo hono 'ulungaanga.

KO E VISONE KI HE LANGILANGI 'O E 'OTUA .

"Pea na'a ne 'alu atu 'i he 'ao 'o Mosese, 'o ne talaki, 'KO SIHOVA,KO SIHOVA, ko e 'Otua manava'ofa mo angalelei, 'oku tuai ki he houhau, 'oku fonu 'i he 'ofa mo e faitotonu' " (Ekisotosi 34:6)

Na'e fakahaa'i 'e he 'Otua 'a hono langilangi kia Mosese 'i he taimi hono fitu 'o 'ene 'alu hake ki Mo'unga Sainai. Ko e hā 'a e ngaahi taimi pea ko e hā 'a e taumu'a na'e 'oatu ai 'e Mōsele ia 'i he 'ao 'o e 'Otuá?

1 Ke ma'u 'a e ngaahi makatu'unga 'o e fuakava (Ek. 19:3-7).)

2 Ke 'oatu 'a e tali 'a e kakai pea ma'u 'a e ngaahi fakahinohino ki he teofani 'i Sainai (Ek. 19:8-14)

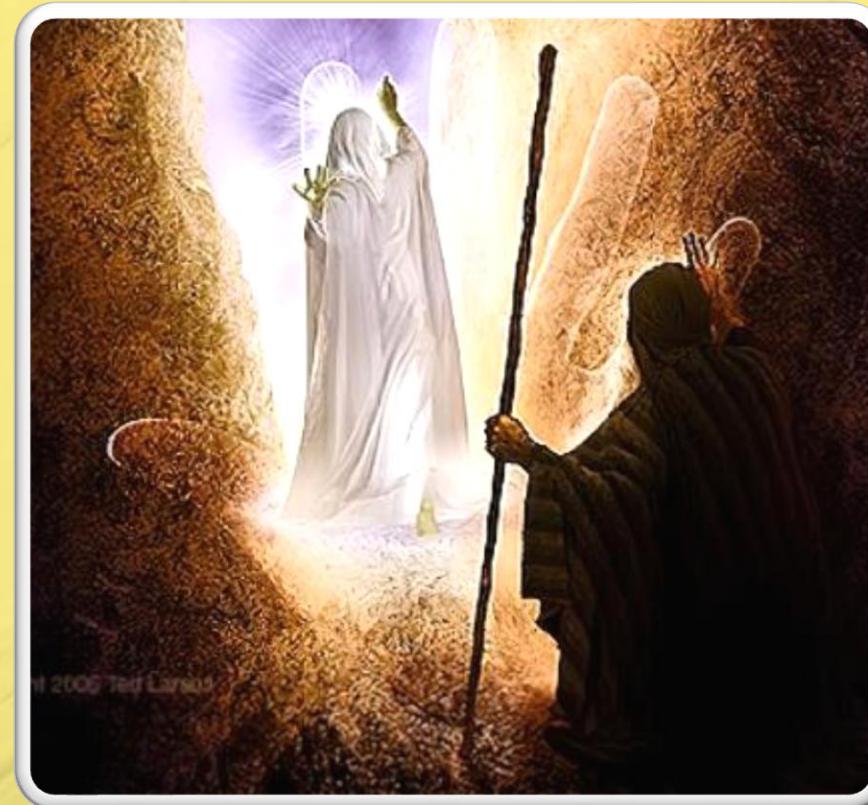
3 Ke ma'u ha ngaahi fakahinohino fo'ou ('Ek. 19:20-25).)

4 Ke ma'u 'a e ngaahi fono fakafetongi ('Ek. 20:21 ; 24:3).)

5 Ke ma'u 'a e Fekau 'e Hongofulu na'e tohi 'e he tuhu 'o e 'Otua, pea mo e sipinga 'o e Fale Tapu (Ek. 24:12, 18; 32:15)

6 Ke hufekina 'a e angahala 'a e kafi koula (Ek 32:30)

7 Koe'uh i ke lava 'e he 'Otua 'o fakahaa'i kiate ia 'a hono langilangi, pea ne ma'u 'a e ngaahi maka fo'ou 'oku 'i ai 'a e Fekau 'e Hongofulu (Ek. 34:1-5)

Na'e fakamo'oni'i 'a e visone 'o e langilangi 'o e 'Otua, ko e talaki 'e ia pe 'a e 'ulungaanga 'o e 'Otua (Ekisotosi 34:6-7). 'I he ki'i sio ko 'eni 'o e 'ofa 'a e 'Otua, na'e lotu ai 'a Mosese (Ekisotosi 34:8; 1 Sione 4:19). Na'e faifai pē 'o toe fakapapau'i 'e he 'Otuá 'ene fuakava mo 'Isilelí pea fakamolemole'i 'a e me'a na'e hoko 'i he fo'i pulú.

KO E OLA 'O E SIO KI HE LANGILANGI 'O E 'OTUA

“I he ‘alu hifo ‘a Mōsese mei he Mo‘unga Sainaí mo e ongo maka ‘o e fono ‘o e fuakavá ‘i hono nimá, na‘e ‘ikai te ne ‘ilo‘i ‘oku ulo hono fofongá koe‘uhí ko ‘ene folofola mo e ‘Eikí.”
(Ekisotosi 34:29)

Na‘e tu‘o lahi ‘a e talanoa ‘a Mōsese mo e ‘Otuá “mata ki he mata” ki mu‘a, pea ‘o a‘u ki he taimi ko iá, na‘e te‘eki ai ke ulo hono fofongá. Ko e hā na‘e liliu ‘i he taimi ko ‘ení? ‘Ikai ngata ai, fakatokanga‘i ange, na‘e kei hokohoko atu pe ‘a e liliu ‘i he taimi loloa (Ek . 34:34-35).

Ko ‘ení kuo ‘ilo‘i lelei ange ‘e Mōsese ‘a e ‘Otuá. Na‘e a‘u ‘ene feohi fakakaungāme‘á ki he tu‘unga matu‘otu‘á. Na‘á ne fakalaulauloto ki he nāunau ‘o e ‘Otuá, pea kuo liliu ia ‘e he nāunau ko iá.

‘I he‘ene toe fakalea ‘a e konga ko ‘eni, ‘oku fakaafe‘i kitautolu ‘e Paula ke tau fa’ifa’itaki kia Mosese ‘o fakalaulauloto ki he langilangi ‘o e ‘Otua ke liliu ‘o hange ko ia (2 Kol. 3:12-18).

Ko Mōsese ko ha sīpinga ia ‘okú ne fakahaa‘i ‘a e me‘a ‘e lava ke fai ‘e he ‘Otuá ma‘atautolú ‘i he‘etau faka‘atā ia ke ne liliu hotau ‘ulungāngá mo fakafuo kitautolu ki hono ‘imisi fakalangí.

"'Oku ke pehe na'e valoki'i 'e he 'Otua 'a Moses 'i he'ene loto-to'a?
'Ikai 'aupito. Na'e 'ikai fai 'e Moses 'a e kole ko 'eni ko 'ene fie'ilo
pe. Na'e 'i ai 'ene taumu'a 'i he'ene fakakaukau. Na'a ne 'ilo'i he 'ikai
ke ne lava 'o fakahoko lelei 'a e ngaue 'a e 'Otua 'i hono malohi pe
'o'ona. Na'e mahino kiate ia kapau te ne lava 'o ma'u ha visone
mahino ki he naunau 'o e 'Otua, 'e fakaivia ia ke hoko atu hono
misiona mahu'inga, 'o 'ikai fakafalala ki he ngaahi me'a 'oku ne
malava, ka ki he malohi 'o e 'Eiki ko e 'Otua Mafimafi. Na'e
fakataumu'a kotoa Hono sino ki he 'Otua; na'a ne faka'amu ke 'ilo
lahi ange kiate Ia koe'ahi ke ne lava 'o ongo'i 'a e ofi mai 'a e 'Otua 'i
he faingata'a pe puputu'u kotoa pe. Ko e kole 'a Mōse ke sio ki he
lāngilangi 'o e 'Otuá na'e 'ikai makatu'unga ia 'i he siokitá. Ko 'ene
taumu'á pē tahá ke fakalāngilangi'i lelei ange 'a hono Tokotaha -
Fakatupú."